

Socha sv. Antonín s Ježíškem z kostela sv. Jakuba v Poličce

Posouzení stavu díla - restaurátorský záměr

Akad. mal. Hana Vítová, MgA. Lucie Bartůňková

2016

Socha sv. Antonín s Ježíškem z kostela sv. Jakuba v Poličce

I. Lokalizace památky

Kraj: Pardubický

Okres: Svitavy

Obec: Polička

Původní umístění: kostel sv. Jakuba

Současné umístění: kostel sv. Jakuba – boční loď

II. Údaje o památce

Dílo: socha sv. Antonína s Ježíškem z kostela sv. Jakuba v Poličce

Rejstříkové číslo v ÚSKP: není evidována v ÚSKP

Autor: neznámý

Datace: 19. století?

Rozměry: 119 (130) x 40 x 29 cm

Technika: polychromovaná dřevořezba s prvky zlacení

Restaurátorský zásah: nerestaurováno

III. Údaje o akci

Vlastník: Římskokatolická farnost - děkanství Polička

Investor: Římskokatolická farnost – děkanství Polička

Restaurátor: Akad.mal. Hana Vítová, Pernštýnská 46,530 02 Pardubice, Povolení MKČR čj. 5749/91

MgA. Lucie Bartůňková, P. Bezruče 41, 570 01 Litomyšl, Povolení MKČR čj. 36339/2011

Památkový dohled: NPÚÚOP Pardubice, Mgr. Veronika Cinková

Odborné vyjádření: NPÚÚOP Pardubice

Rozhodnutí:

Termín ukončení akce: únor 2016

IV. Cíl

Cílem vizuálního průzkumu je posoudit stav díla, které bude nadále prezentováno v lodi kostela sv. Jakuba v Poličce.

V. Popis památky

Vzpřímená postava světce se zlacenou kovovou svatozáří drží ve své levé ruce dítě, ke kterému má pootočenou mírně skloněnou hlavu. Pravá ruka vytváří semknutý pohyb kolem dnes již zřejmě chybějícího atributu, např. ratolesti. Světec je bos a je oděn v hnědý dlouhý typický řádový oděv se zlacenými lemy, přepásaný provazem. Bosé dítě je zahaleno v dlouhý bílý šat, rovněž se zlacenými lemy.

VI. Stav památky

Ve dřevěném korpusu se hojně vyskytují výletové otvory po aktivním červotoči. Proces tohoto typu degradace lze pozorovat i přes silnou vrstvu polychromie, která se místy odděluje od podkladu, nebo zcela chybí.

Povrch sochy kryje vrstva prachu a jiných nečistot. Část ukazováku světce pravé ruky chybí, (nešetrné odstranění atributu?). Dochovaná polychromie je kompaktní bez výrazných destrukcí, vyskytují se spíše drobné oděrky.

VII. Zjištění na základě vizuálního průzkumu

Základní korpus sochy se jeví být vyřezán z jednoho kusu kmene. Současná povrchová úprava je nanесena ze všech stran a jeví se být druhotná. Z provedených sond a v místech destrukcí je patrné, že současná povrchová úprava s drobnými odchylkami respektuje původní polychromie. Šat dítěte byl původně bílý se zlatým puncováním a zlatými zdobenými lemy, nyní je pouze bílý se zlacenými lemy. Inkarnáty byly původně sytější barevnosti.

VIII. Restaurátorský záměr

Redukce druhotných barevných úprav v omezeném rozsahu.

IX. Navrhovaný postup restaurátorských prací na dřevořezbě

Lokální upevnění uvolněných vrstev povrchové úpravy.

Radiační ozáření (Bioster Veverská Bitýška nebo Středočeské muzeum Roztoky).

Doplňující průzkum.

Insekticidní a fungicidní ošetření.

Čištění suchou cestou.

Petrifikace dřeva.

Chemické čištění, lokální odstranění nežádoucích druhotných vrstev (současné inkarnáty, šat dítěte).

Výprava hloubkových defektů, plastická retuš, tmelení, křídování, broušení.

Doplnění chybějících prvků a částí.

Barevná retuš rušivých partií ve shodě s dochovaným okolím.

Plátkové zlacení – retuš zlatem shodného materiálu jako originál (ve shodě s dochovaným okolím)

Závěrečná konzervace.

Restaurátorská zpráva s fotodokumentací, 3 paré +elektronická verze.

X. Doporučené materiály

Upevňování: vodní disperze na bázi akrylátů, derivátů celulózy, želatina

Čištění: houby na polyuretanové bázi, mikroporézní houby, vlhčené destilovanou vodou, případně organická rozpouštědla

Insekticidní a fungicidní ošetření: nejlépe Lignofix Super (je prověřený a kvalitní, preventivní i likvidační a je účinný na houbu a plísně)

Petrifikace: přírodní pryskyřice nebo syntetické pryskyřice, rozpuštěné v organických rozpouštědlech

Tmelení: emulzní kličokřídový tmel nebo reverzibilní akrylátový tmel určený pro restaurování dřeva

Retuš: vodou ředitelné kvalitní světlostálé barvy

Retuš plátkovými kovy: zlato 23,5 karátu

Závěrečná konzervace: damarový lak s přísadou běleného včelího vosku

Socha sv. Antonína z kostela Sv. Jakuba v Poličce.

Původní polychromie světcova pláště.
Drobné změny ve vedení zlaté linky.

Původní polychromie oděvu dítěte. Pod
současnou vrstvou je patrna bílá barva
s prvky puncování.

Původní polychromie světcova inkarnátu. Pod
současnou vrstvou je patrna výraznější barevnost
inkarnátu.